

Maak het! ... in Heerenveen

Thematisch raadsakkoord 2018 – 2022

Een afspraak met de samenleving

Gemeenteraad Heerenveen 2018 - 2022

Het is tijd voor een ander vorm van besturen. Bij de afgelopen verkiezing voor de gemeenteraad van Heerenveen was het opkomstpercentage 55,5%. Dit percentage is een stuk hoger dan bij de vorige verkiezingen in 2013 (45,9%). En ook iets hoger dan het landelijk gemiddelde. Toch blijft het zorgelijk dat bijna de helft van de kiezers het niet de moeite waard vindt om te gaan stemmen. Uit onderzoek blijkt dat dit onder andere komt door een gebrek aan kennis over en vertrouwen in de politiek. Andere vormen van democratie bieden nieuwe mogelijkheden en kansen. Het kan zorgen voor een andere relatie tussen overheid en samenleving, en meer betrokkenheid van inwoners, instellingen en ondernemers. In de vorige raadsperiode hebben we met onder andere de raads werkgroep Bestuurlijke vernieuwing een eerste stap gezet.

Onze samenleving is klaar voor de volgende stap. In een brief van 28 maart 2018 schrijven tien 'enthousiaste en betrokken inwoners van de gemeente Heerenveen' dat zij de nieuwe gemeenteraad wil uitdagen samen te gaan zoeken naar mogelijkheden om het lokale democratische proces nieuwe vorm en inhoud te geven. De basis voor die nieuwe politiek zien de schrijvers vooral in de betrokkenheid die inwoners voelen als het gaat om hun directe woon- en leefomgeving. Zij willen graag samen met de raad experimenteren met nieuwe vormen om zo bestuur en inwoners dichterbij elkaar te brengen.

Een thematisch raadsakkoord biedt mogelijkheden om samen aan de slag te gaan. Met zo'n akkoord scheppen wij ruimte voor betrokkenen om zelf bij te dragen aan hun

samenleving. Met een open thematisch raadsakkoord komen we tegemoet aan de behoefte die te lezen is in de brief van de inwoners, het memorandum van de burgemeester, het eindrapport van de informateur en de raadsbreed aangenomen motie, die oproept tot het maken van een dergelijk akkoord in samenspraak met de samenleving.

Dit thematisch raadsakkoord heeft een directe relatie met het coalitieakkoord.

Op advies van de informateur loopt het thematisch raadsakkoord parallel en in verbinding met het proces van coalitievorming. Het thematisch raadsakkoord is daarbij leidend en in het coalitieakkoord wordt verwezen naar de thema's in het thematisch raadsakkoord. De raad kiest, uiteraard in goed overleg en gehoord het college, de onderwerpen of thema's die zij graag in een thematisch raadsakkoord ziet opgenomen. Het college houdt daar vervolgens in de keuze, planning en verdeling van haar werkzaamheden rekening mee.

We willen geen dichtgetimmerd thematisch raadsakkoord. Om parallel te blijven lopen met het coalitieakkoord stellen we een drietal thema's voor om mee aan de slag te gaan. Deze thema's sluiten aan bij de criteria die door de briefschrijvers zijn benoemd. Ze raken de directe leefomgeving van onze inwoners en zorgen hierdoor voor betrokkenheid.

Deze thema's en de manier waarop wij hiermee om willen gaan, staan verderop in dit thematisch raadsakkoord beschreven. Naast de drie thema's willen wij ook werken met een vierde thema, dat jaarlijks – in samenspraak met de samenleving – in te vullen is. Op deze

manier blijft in ons thematisch raadsakkoord ruimte voor actuele onderwerpen.

Het wordt samen experimenteren en zoeken. Want er ligt geen blauwdruk klaar om inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen meer bij het lokale beleid te betrekken en een grotere rol toe te kennen. Net als in andere gemeenten moeten wij zoeken naar een vorm die bij ons en onze samenleving past. We moeten elkaar ruimte geven om te leren, waarbij begrip en respect voor elkaar centraal staan.

Met dit thematisch raadsakkoord willen wij nieuwe vormen van betrokkenheid en democratie een kans geven. En daarbij elkaar inspireren en motiveren van het geëigende pad af te wijken.

Onze aanpak

Als eerste willen wij de drie voorgestelde thema's onder de loep nemen. Dit doen we samen met (een vertegenwoordiging van) de samenleving en onder begeleiding van een onafhankelijk procesbegeleider. We onderzoeken of dit de hoofdthema's zijn waar we mee aan de slag willen, en of we ze concreet genoeg kunnen maken. We vragen de tien briefschrijvers ons hierbij te helpen, en koppelen ze hierbij aan een delegatie van de raad. Ook maken we gebruik van digitale mogelijkheden om een grotere achterban te bereiken. Met de input die dit oplevert, formuleren wij de drie definitieve thema's.

Wij gaan daarna over de definitieve thema's in gesprek met inwoners, instellingen en organisaties. We willen weten wat er rondom de thema's leeft en speelt, wat betrokkenen en belanghebbenden er van vinden, en welke rol zij voor zichzelf zien. Onder deskundige begeleiding neemt een werkgroep uit de raad een thema onder zijn hoede. Het eindresultaat is een advies aan de raad over hoe met dit thema om moet worden gegaan. In dit advies wordt aandacht besteed aan: de belangen van betrokkenen, de rol van de raad, de benodigde faciliteiten, en de eindproducten - zoals (gewenste) maatschappelijke effecten.

Om dit thematisch raadsakkoord actueel te houden, werken we met een vierde, open thema. Dit thema kan jaarlijks verschillen. Is een van de drie thema's afgerond, of speelt er een ander actueel thema in de samenleving, dan komt deze in aanmerking om het vierde thema te worden. Wij willen als raad, na ieder zomerreces, de samenleving in om op zoek te gaan naar een vierde thema.

Communicatie over dit thematisch raadsakkoord en de thema's is noodzakelijk. Op deze manier blijft de samenleving geïnformeerd, aangesloten en betrokken. Dit is essentieel om een open dialoog mogelijk te maken.

Om het proces goed te begeleiden, werken wij met een begeleidingscommissie. Deze commissie richt zich op de procesbegeleiding van en regie op dit thematisch raadsakkoord en de thema's. De commissie bestaat uit: de burgemeester, de griffier, en de eerste en tweede vicevoorzitter van de raad. Daarnaast is ambtelijke ondersteuning aanwezig.

Als raad hebben wij ondersteuning nodig bij de uitvoering van het thematisch raadsakkoord. De voorzitter van de raad wordt gevraagd, in overleg met de griffier en de gemeentesecretaris, bovenstaand proces te faciliteren en te ondersteunen in menskracht en middelen. Zo kan gedacht worden aan het inhuren van een onafhankelijk voorzitter en ambtelijke ondersteuning bij het opstellen van een raadsvoorstel.

Het proces moet ook zo gefaciliteerd worden, dat we kunnen blijven leren. We zetten daarom ook professionele ondersteuning in om het proces te monitoren en aanbevelingen te doen voor de toekomst.

Door onze aanpak is nu nog geen overzicht te geven van de benodigde middelen. We kiezen er daarom voor om per fase en per thema te gaan begroten. Waarbij wij zoveel mogelijk gebruik willen maken van bestaande capaciteit en budgetten.

Thematisch raadsakkoord

In de periode 2018 - 2022 willen wij aan de slag met thema's die dicht bij de samenleving staan of die grote maatschappelijke invloed (gaan) hebben. Het zijn thema's die de samenleving in brede zin uitdagen haar betrokkenheid en expertise in te zetten. En die van de gemeenteraad een regisserende (bij elkaar brengen van betrokken actoren en belangen) en faciliterende (middelen, kennis, speelruimte) rol vragen.

Een eerste verkenning heeft geleid tot de volgende thema's:

- verduurzaming van Heerenveen;
- vergroting van kansen op werk voor mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt;
- versterken van de lokale democratie;
- vitale ontwikkeling van het centrum en de dorpen;
- doorontwikkeling van het sociaal domein.

Om te voorkomen dat we met teveel thema's tegelijkertijd aan de slag gaan, en om de betrokkenheid van inwoners, instellingen en bedrijfsleven zo groot mogelijk te laten zijn, kiezen we voor de volgende thema's:

- verduurzaming van Heerenveen, onderdeel Energietransitie;
- versterken van de lokale democratie;
- vitale ontwikkeling van het centrum, wijken en de dorpen.

Dit lijken voorsnog de thema's, waarbij de betrokkenheid van de samenleving – in de breedste zin van het woord – het grootst is.

Daarnaast werken wij met een vierde thema, dat jaarlijks kan verschillen.

Heerenveen, 4 juni 2018

PvdA

GB Heerenveen

CDA

VVD

D66

FNP

ChristenUnie

GroenLinks

Heerenveen Lokaal

SP